

Nyfo AB, Org.nr. 556781-2291
rektor@fokusskolan.se
jan.rosman@agape.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Fokusskolan i Nyköpings kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nyfo AB att senast den **13 september 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Nyfo AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Åtgärder

- Rektorn ska se till att de extra anpassningarna som ges dokumenteras på ett ändamålsenligt sätt.
- Rektorn ska se till att åtgärdsprogram upprättas i enlighet med författningarna.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen konstaterar att Nyfo AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Betyg beslutas om och skälen för betyg anges i enlighet med författningarnas krav. (3 kap. 14 och 16-17 §§ skollagen; 6 kap. 5 § skolförordningen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att signering i betygskatalogen sker i enlighet med författningarnas krav.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Nyfo AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att alla kompetenser i elevhälsan deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen konstaterar att Nyfo AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Huvudmannen ser till att rektorer som anställs vid skolenheterna har pedagogisk insikt genom utbildning och erfarenhet. För rektorer som anställts efter den 15 mars 2010 har huvudmannen sett till att de har gått, går eller kommer att gå särskild befattningsutbildning eller utbildning som kan jämföras med denna. (2 kap. 11-12 §§ skollagen)

Åtgärder

- Huvudmannen ska se till att den rektor som anställs har utbildning i pedagogik.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att dokumentera elevers extra anpassningar, vilket gör att alla lärare inte får vetskap om elevers extra anpassningar och kan därför inte ge berörda elever de anpassningar som de ska ha. Det framkommer att det finns en rutin på skolan kring hur dokumentationen ska göras avseende extra anpassningar, men att alla lärare inte följer skolans rutin. Det finns även formella brister i skolans åtgärdsprogram och skolans betygskatalog. I flera av skolans åtgärdsprogram är dateringar felaktiga. Det framkommer vidare att det även finns formella brister i skolans betygskatalog då två icke legitimerade lärare ensamma har signerat betygskatalogen gällande de ämnen som de undervisar i. Skolinspektionen bedömer att skolan även brister i att se till att alla kompetenser i elevhälsan deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det framkommer att psykologen inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete och därmed följer skolan inte författningarnas krav. Skolinspektionen bedömer att det finns brister i rektorns behörighet, då rektorn inte har läst pedagogik på högskolenivå. Att rektorn har pedagogisk insikt genom både utbildning och erfarenhet är av stor vikt för att kunna leda skolans utveckling mot de nationella målen.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Dokumentation av extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att Fokusskolan brister i arbetet med att dokumentera eleverns extra anpassningar. Det framkommer att det finns en rutin på skolan kring hur dokumentationen ska göras avseende extra anpassningar. Det framkommer dock att rutinen inte följs fullt ut av alla lärare och att detta innebär att alla inte kan få vetskap om vilka elever som har extra anpassningar samt vilka anpassningar som ska göras.

Av skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 10 kap. 13 § skollagen framgår att i årskurs 1-5 ska läraren i elevens utvecklingsplan sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40 s. 16) med kommentarer om arbete med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram, framgår att om en elev får stöd i form av extra anpassningar ska detta dokumenteras i elevernas individuella utvecklingsplan, i de årskurser där sådana finns. Det framgår vidare på sidan 23 att det är viktigt att hitta former för den enskilda skolan för hur lärare och övrig skolpersonal kan samarbeta och överföra information om de extra anpassningarna och elevens utveckling.

Alla lärare dokumenterar inte eleverns extra anpassningar på ett ändamålsenligt sätt. I intervju med lärare i årskurs F-6 och elevhälsan framkommer att det finns många elever som har extra anpassningar. Det framkommer vidare i intervju med lärare i årskurs F-6 att alla lärare inte dokumenterar berörda eleverns extra anpassningar i deras IUP eller har lyckats överföra information om deras extra anpassningar till skolans digitala lärplattform. Även elevhälsans personal bekräftar att det saknas dokumentation i eleverns IUP för vissa elever som har extra anpassningar. Det framkommer vidare i intervjun med lärare i årskurs F-6 att vissa ämneslärare inte har vetskap om vilka elever som har extra anpassningar och inte. En av ämneslärarna gör även egna anpassningar för vissa elever när hen har sina lektioner men dessa dokumenteras inte på grund av tidsbrist. Av intervjun med rektor framkommer att alla extra anpassningar ska dokumenteras i elevernas IUP och att de har haft en utbildningsdag för personalen i början av vårterminen kring detta. Det framkommer vidare att dokumentationen kring eleverns extra anpassningar också ska läggas ut på skolans digitala plattform så att alla lärare kan gå in och läsa sig till vilka elever som har extra anpassningar samt vilka anpassningar de har.

I intervjun med representanter från elevhälsan framkommer att de håller på att göra en inventering i arbetslagen av alla elever som har extra anpassningar och de skapar pärmar där information om alla extra anpassningar ska finnas. Detta för att säkerställa att alla lärare kan ta del av vilka extra anpassningar alla har. Även rektorn bekräftar att elevhälsan håller på med att skapa pärmar innehållande dokumentation av eleverns extra anpassningar.

Åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer att vissa åtgärdsprogram inte är korrekt utformade. Sex av tio granskade åtgärdsprogram innehåller formella felaktigheter så som att datum

saknas avseende när åtgärdsprogrammet har beslutats samt när vårdnadshavare och berörd elev tagit del av åtgärdsprogrammen. Att det inte finns datum angivet innebär att det blir problematiskt om en vårdnadshavare/elev önskar att överklaga beslut om åtgärdsprogram, då det finns en frist om tre veckor från och med att vårdnadshavaren och eleven skrev under åtgärdsprogrammet.

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Av 28 kap. 16 § skollagen framgår vidare bland annat att ett beslut om åtgärdsprogram får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

Av 29 kapitlet 10 § förvaltningslagen framgår att den som vill överklaga ett beslut så måste det göras inom tre veckor från den dag som hon eller han fick ta del av beslutet.

Flera av skolans åtgärdsprogram saknar korrekt angivna datum och innehåller formaliafel. Skolinspektionen har tagit del av tio åtgärdsprogram och av dem framgår att vissa inte är korrekt upprättade. I sex av åtgärdsprogrammen är det felaktiga dateringar avseende att åtgärdsprogrammen är daterade ett år efter eller innan det att åtgärdsprogrammet har beslutats. Det saknas även ett korrekt angivet datum när åtgärdsprogrammet beslutades och när eleven och dess vårdnadshavare har tagit del av åtgärdsprogrammet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Fokusskolan inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Nyfo AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Bedömning och betygssättning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Fokusskolans arbete med betygskatalogen. Icke legitimerade lärare signerar betygskatalogen ensamma. Eftersom en icke legitimerad lärare på egen hand inte får signera betygskatalogen så sker det inte i enlighet med författningarnas krav. Det är angeläget att eleverns betyg antecknas på ett korrekt sätt med tanke på elevernas rättssäkerhet.

Av skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar. Av skollagen framgår vidare att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Av 6 kap. 10 § skolförordningen framgår bland annat att beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog och att rektorn ansvarar för att en sådan förs.

Av 7 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera och signera uppgiften i betygskatalogen.

Det finns formella felaktigheter i skolans betygskatalog. Skolinspektionen har fått in en förteckning över all undervisande personal och av den framgår vilka lärare som har eller inte har lärarlegitimation. Skolinspektionen har även tagit in Fokusskolans betygskatalog och av den framgår att i två fall har endast icke legitimerade lärare signerat betygskatalogen i de ämnen som de undervisar i. Av intervju med rektorn och lärare och i årkurs 7-9 framkommer att det är undervisande lärare som skriver under betygen.

Av inkomna kompletterande svar från rektorn framkommer att de båda icke legitimerade lärarna har arbetat under många år på Fokusskolan och att de kontinuerligt får handledning och stöd i sin bedömning och betygssättning från legitimerade lärare och av rektorn.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Fokusskolan inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Nyfo AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i att se till att alla kompetenser i elevhälsan deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det framkommer att psykologen inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete och därmed följer skolan inte författningarnas krav.

Av skollagen framgår att eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, sameskolan, specialskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator.

Psykologen deltar inte i elevhälsans förebyggande och främjande arbete. Av intervju med representanter från elevhälsan framkommer att psykologen inte deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, utan arbetar endast med elevutredningar. Även rektorn bekräftar i intervju att psykologen endast gör elevutredningar. I intervjun med styrelsens ordförande framkommer att han är osäker på om psykologen deltar i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Fokusskolan inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Nyfo AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i rektorns behörighet. Rektorn har inte läst pedagogik på högskolenivå och detta innebär att huvudmannen inte har säkerställt att gällande författningar följs. Att rektorn har pedagogisk insikt genom både utbildning och erfarenhet är av stor vikt för att kunna leda skolans utveckling mot de nationella målen.

Av skollagen framgår att som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 257) framgår att behörighetsbestämmelsen i nuvarande skollag är utformad så att kraven på utbildning respektive erfarenhet inte är alternativa. Båda kraven måste alltså vara uppfyllda, det vill säga, den pedagogiska insikten måste ha förvärvats både genom utbildning och erfarenhet. Det framgår vidare på samma sida att rektorn har en allsidig pedagogisk insikt är enligt regeringen av avgörande betydelse för hennes eller hans möjligheter att leda skolans utveckling så att de nationella målen kan nås.

Rektorn har inte läst pedagogik på högskolenivå. Detta bekräftas av intervjun med rektorn där det framkommer att han inte har läst pedagogik på högskolenivå, men att han deltar i rektorsutbildningen. Rektorn kommer att läsa pedagogik på högskolenivå efter det att han har gått klart sin rektorsutbildning som avslutas till julen 2018. Rektorn är sedan tidigare utbildad ingenjör och har arbetat som rektor i två år på skolan. Även ordföranden i styrelsen säger i sin intervju att rektorn inte har läst pedagogik på högskolenivå, men att rektorn ska göra det efter det att hans rektorsutbildning är klar.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom verksamheten vid Fokusskolan inte uppfyller författningarnas krav, finns skäl att förelägga Nyfo AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister**Undervisning och lärande**

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nyfo AB uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nyfo AB uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

Styrning och utveckling av verksamheten

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nyfo AB uppfyller författningarnas krav inom styrning och utveckling av verksamheten.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Nyfo AB uppfyller författningarnas krav inom utveckling av utbildningen vid skolenheterna.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Sundkvist

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Sundkvist

X Åsa Rasmussen

Åsa Rasmussen
Föredragande
Signerat av: Åsa Rasmussen

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Fokusskolan

Fakta om Fokusskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Nyfo AB under våren 2018. Fokusskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 16 april 2018 och den 18 april 2018.

Fokusskolan är en fristående grundskola F-9 med ett fritidshem som ägs av Nyfo AB med organisationsnummer 556781-2291. Skolan ligger i Nyköpings kommun. På skolan går det 169 elever totalt varav 17 elever går i förskoleklass. Skolan leds av en rektor.

Måluppfyllelse

Årskurs 3

Av Fokusskolans egen redovisning av kunskapsresultat, våren 2017, framgår att 66 procent av eleverna i årskurs 3 bedöms ha nått godtagbara kunskaper i ämnet matematik. I svenska och de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena bedömdes samtliga elever ha nått godtagbara kunskaper.

Årskurs 6

Av nationell statistik över terminsbetyget, våren 2017, framgår att alla elever fick godkända betyg i alla ämnen. Samma år var det genomsnittliga betygspoängen högst i ämnet engelska (16,7) jämfört med riket där det låg på 14,1. Det genomsnittliga betygspoängen var lägst i ämnet slöjd (12,3) jämfört med riket som låg på 13,6.

Årskurs 9

Av nationell statistik över slutbetygen läsåret 2016/17 framgår att alla elever uppnådde kunskapskraven i alla ämnen och var därmed också behöriga till gymnasiets samtliga nationella program. Det genomsnittliga meritvärdet var 266,2 jämfört med riket som låg på 223,5.